Siketvakok Országos Egyesülete
2014

A Kedves Olvasó most egy olyan könyvet tart a kezében, amely siketvaksággal élő emberekről szól. Olyan emberekről, akik ugyanúgy tele vannak érzésekkel, gondolatokkal, könnyekkel és mosollyal, mint bárki más. Nekik is vannak élményeik; események, történé-sek az életükben, amiket most szívesen meg is oszta-nak az Olvasóval.

Ezzel a kiadvánnyal azt szeretnénk érzékeltetni, bemutatni az érdeklődőknek, hogy a részleges vagy teljes hallás- és látássérülés ellenére jól megszervezett segítséggel Ők is teljes életet élhetnek. Vannak, akiknek kevesebb, és vannak, akiknek több segítő kézre van szükségük mindezek megvalósulásához. E rövid felvezetés és gondolatébresztő idézet után átadjuk a szót azoknak, akik megszólalnak e könyvben az írásaikon keresztül.

Földesiné Juhász Viktória

„Nem tudod, mit rejt a sorsod
Mosolyt hoz-e vagy könnyeket
Tanuld meg hát feledni a rosszat,
S őrizd meg a boldog perceket.”

- Hemingway -

Címlapfotó: Julianus-kilátó, Nagymaros

Tartalomjegyzék

Sportosan élni 4

Kimlei Gábor: Agyagozás: alkotás és kikapcsolódás ... 5

Judit: Ne félj anyának lenni, avagy merd használni a technikát 7

Tamás egy hétköznapja 12

„Könyvtárban szeretnék dolgozni”
Interjú Szakolczi Gabriellával 14

Lenkainé Vajda Viktória: Találkozás az Egyesülettel . 19

Utazni mindig jó – Interjú Soltész Miklóssal 20

Szedresi Anna: Út a munka világába 23

Dániel és Gabriella: Csongor 31

Humoros sztorik sajátélmények alapján 40

Papakosztandi Mária: A három kívánság 50

Vitéz Lovag Rithnovszky János: Ars poetica 56

Sportosan élni

Gábor teljesen siketvak. Felesége, Ilona siket, látása teljesen ép. Gábor aktív életet él: részt vesz a Siketvakok Országos Egyesülete programjain, internetezik, és sportol.

Gábor az egyik kondigépen

„Egy évvel ezelőtt kezdtem a XI. kerületi T-klubba járni, ahol minden csütörtökön 11-től 12-ig biztosítanak személyi edzőt számomra térítésmentesen. A konditeremben különböző tornagépeken megzem a testem, ebbe beletartozik a síkfutás, az evezés evezőgépen – ahol már sikerült elérnem a 6-os fokozatot –, a váll-, has-, comb-, kar- és mellizom erősítés is. Több, mint tíz kilót sikerült lefogynom, sokkal jobban érzem magam.” – *Pap Gábor*

Kimlei Gábor

Agyagozás: alkotás és kikapcsolódás

Először igazán a 2006-os balatongyöröki SVOE-tábor-ban volt alkalmam megismerkedni ezzel a művészeti ággal. Azóta is művelem, főleg a Vakok Általános Isko-lájában, ahol heti egy alkalommal van lehetőségünk három órát agyaggal foglalkozni. Mostanában azért rit-kábban tudok ezeken a foglalkozásokon részt venni. Az Egyesület tagjai közül öt-hat fő szokott állandó jelleggel alkotni. Egyszer-egyszer a VAGYOK-fesztivál-ra is kikerültek zsűri elé alkotások. 2008-ban a Vakok iskolája szervezésében voltunk Révkomáromban egy látássérültek alkotásait bemutató kiállításon.

Persze néha adódik olyan pillanat, amikor kudarcnak fogom fel, ha egy-egy kreálmány nem úgy sikerül, ahogy elterveztem, de ugyanakkor arra inspirál, hogy próbál-jam meg még egyszer létrehozni a tervezett alkotást. Az agyaggal való foglalkozás kissé kikapcsol, mindig kipróbálhatjuk a magunk határait, hogy sikerül-e azt létrehozni a kezünk által, amit fejben már elképzel-tünk. Nagyon ritkán, de előfordul, hogy nem az lesz a végeredmény, amit fejben elterveztünk.

Gábor korongozás közben a balatongyöröki táborban

Olyan alkotásokat készítettem, ami számomra nem volt túl bonyolult. Például tálakat, ezekből is különböző méretűeket: nagyobbakat, amelyekbe normál méretű virágcserepes növényeket lehet beleállítani és kisebbeket, mint például egy hamutartó.

Készítettem trópusi hangulatú tárgyat is. Ez azt jelenti, hogy egy agyaglapra tettem egy kis csónakot és pálmafát, és magára az agyaglapra hullámokat, halakat mintáztam. Ezek nem túl nagy művészi értékkel bírnak, viszont „mutatós” darabok. Néhány állatfigurát is próbáltam elkészíteni, de azok valahogy nem úgy sikeredtek, ahogy szerettem volna.

Kikapcsolódásnak, egyfajta „ujjgyakorlatnak” ajánlom mindazok számára, akik legalább közepes érzékkel rendelkez-nek az agyagformázás elsajátításához.

Judit
Ne félj anyának lenni,
avagy merd használni a technikát!

Mint érintett, három éve kezdtem az anyasági hivatásomat, és hát be kell, hogy valljam, ennél fárasztóbb, de klasszabb munkám még sosem volt. Úgy gondolom, az anyaság a világ legszebb és legérzelemdúsabb mun-kája, ami az egyik legnagyobb türelmet igényli a vilá-gon. Az anyaság egy csoda, csupa szép és csupa nehéz. Csupa öröm és csupa könny, csupa lazaság és csupa feszültség. Egy véget nem érő feladat, tele nevetéssel és könnyekkel. Óriási felelősség, ami ijesztő, de moti-váló is egyben. És néha fárasztó, mert soha egy napra sem tudod többé levetkőzni. Rohanó életünk lelassul és a tempót immáron gyermekünk adja. Mi meg döcö-günk és élvezzük a lelassult élet minden csodáját.

Sérült vagyok, jár-e nekem az anyaság?

Mint az élet minden területén, a gyerekvállalásban és nevelésben is adódnak nehézségek egy gyengén látó és/vagy egy hallássérült anyuka számára. Nem tartozom azon anyukák közé, akiknek legnagyobb félelme a hó-napokig tartó éjszakázásokra, az etetés körüli bonyo-dalmakra, a hasfájás okozta szünet nélküli sírásokra, fogzás okozta kialvatlanságra terjed ki. Az én félel-mem két igazán egyszerű dologra vezethető vissza: Meghallom-e ha sír? Hogyan látom majd őt a sötétben?

Ezek az aggodalmak már az állapotosságom idején is foglalkoztattak. Hisz, nekem, az ép látás és hallás hiánya miatt sokkal több energiát kell majd a gyerekgondozásba befektetnem. Vajon a társadalom mennyire megosztó, ha megtudják, hogy mire alapozva vállaltam gyermeket? Sok kétely volt bennem. És most hangsúlyoznám, hogy csak volt. Bátran állíthatom, hogy azóta már kétgyermekes anyukaként, ezek az aggodalmak elenyészőek lettek olyanokkal szemben, mint az első szó meghallása, az első önálló lépések megtétele, az első fogak megjelenése. Az idő folyamán kitapasztaltam, milyen praktikákkal és milyen eszközök segítségével pótolhatom gyengébb érzékszerveimet. Higgyétek el, megvan ennek is a jó receptje.

Elsőként említeném, hogy a türelem és tudatosság minden gyereknevelésben hasznos. Állandó rendszer kialakítása, ami számomra a bajok orvoslásában tett jó szolgálatot. Ehhez jön egy jó könyv, amit bátran tudok ajánlani más kezdő anyukáknak, társul hozzá sok-sok segítőkész rokon. Továbbá csapjunk hozzá egy nagy adag technikai megoldást, és fűszerezzük meg egy nagy adag pozitív hozzáállással is. Ha ezek együttesen jelen vannak, akkor már nem okozhat gon-dot semmiféle látás- és hallásprobléma.

Biztonságérzettel tölt el, hogy mára a technika lehetővé teszi a különféle hangot és fényt kiadó eszközök használatát, mint légzésfigyelő, bébiőr, webkamera, mobilfény.

Sötétben világító szemüveg

Igen, itt most biztos megakad az olvasó szeme. Hihetetlen egyszerű és jó megoldás arra, hogyan lássunk a sötétben úgy, hogy közben mindkét kezünk szabad marad. Ez egy fekete, ráadásul divatos szemüveg két lámpával. Horgászok is megirigyelhetnék, mert csak felveszem, bekapcsolom, és máris közlekedem a teljes sötétben. Természetesen kislányom egyből kiszemelte magának, és amikor felveszi, máris autóban képzeli magát, és a két kis reflektorral körbeközlekedi a lakást. Már csak ezért is érdemes volt megvenni. Esténként, mikor már mindenki nyugovóra tért és eljött a sötét-ség ideje, én csak felkapom a szemüveget, és azzal né-zem meg, mennyire aranyosan alszanak már a gyerkőcök.

Mobiltelefon beépített mobilfénnyel

Kulcsfontosságú tartozéka a mindennapjaimnak. Körülbelül hat méterre biztosít jó megvilágítást. Kulcslyuk megtalálására is jól használható. Erősebben világít, mint egy zseblámpa, akár egy egész szobát is képes fénnyel bevonni. E nélkül a szuper találmány nélkül én nem megyek már ki az utcára sötétben. Mindig magamnál tartom, és ha szükséges, akkor előveszem.

Légzésfigyelő

Ez a nagyszerű, számomra többfunkciós készülék egyszerre figyeli babám légzését és jelzi nekem hanggal és fénnyel, ha baj van. Itt érdemes körülnézni a gyártók között, mert létezik olyan típus, ami nem csak felvillanó fénnyel jelzi babánk légzésütemét, hanem kattogó hang is társul mellé, melynek ütemes kattogása, gyengén látó, de ép hallással rendelkezők szá-

mára megnyugtató lehet. Továbbá mindegyiknek világító, sötétben is látható kijelzője van, ezáltal kitűnően ész-lelhető a baba minden állapota éjszaka is. Én magam vettem egy ehhez tartozó vezeték nélküli, nyakba akasztható kis kiegészítőt, ami szintén villogó fénnyel és sípoló hanggal jelez. Természetesen megvan a pro-tokoll, hogy mit kell tenni, amikor beriaszt a készülék, ami le van írva minden légzésfigyelő készülék papírjában. Sajnos a bölcsőhalál egy nagyon értelmetlen dolog, mert a pici babák egyszerűen elfelejtenek levegőt venni, pe-dig egészségesek. Itt gondolhatunk bármilyen más ok-ból eredő fulladásra, amit mi nehezebben vennénk észre. Erre a légzésfigyelő egy csodatalálmány: ha a baba húsz másodpercig nem vesz levegőt, akkor el-kezd sípolni. Sokszor már ez is elég ahhoz, hogy a baba megriadjon, és vegyen egy levegőt. Ennek elle-nére minden anyukának tudom javasolni a Magyar Gyermekmentő Alapítvány által szervezett ingyenes tanfolyamot, ahol pár óra alatt áttekinthetik a csecse-mő- és kisgyermekkorban leggyakrabban előforduló egészségügyi vészhelyzeteket, és megtanulhatják, hogy ezekben a pillanatokban hogyan kell cselekedni. Külön kiemelném még, hogy mára már vannak mobil légzés-figyelők is, amik a baba pelenkájára vagy ruhájára csatolhatóak, így ha nem a megszokott kiságyában al-szik a gyermekünk, akkor is visszajelzést ad számunkra a babánkról. Mellesleg, egy autóban lévő hosszabb utazás is nyugalomban telhet el.

A bébiőr előnyeiről

Ez tulajdonképpen egy walkie-talkie, egy mikrofon a babánál és egy hangszóró nálad, ami közvetíti a baba hangját. Manapság kapható olyan megoldás, ami egy-szerre tartalmazza a hangközvetítést, azaz a bébiőr funkciót és a képközvetítést, azaz a vezeték nélküli kamera funkciót is. A bébiőr kamerák sötétben is jól látható képet küldenek számunkra ezzel megkímélik babánkat és bennünket is attól, hogy feleslegesen be-rohanjunk hozzá és mozdulatainkkal esetleg felkeltsük őt.

Segítő rokonság

Jó szándékú, kedves, segítőkész nagypapa, nagymama, testvérek és távoli rokonok tartoznak ide. Külön figyel-met szentelnék gyermekeim apjának, akitől a legna-gyobb segítséget kapom a mindennapok során. Éjjel, amikor már mindenki alszik, és a Hold sem süt be az ablakon át, a férjem átveszi anyai teendőimet: berohan a gyerekekhez, ha sírnak vagy csak pisilni kell. Ez idő alatt én hallókészülékem nélkül nyugodtan alhatok reggelig. Szerintem ennél nagyobb segítséget egy technika sem tudna nyújtani.

Csendélet csörgővel, cumival és horgolt cipőcskével

Tamás egy hétköznapja

Tamás teljesen sikektvak. Felesége, Olga látó, az egyik fülén van hallászcsökkenése, a másik füle teljesen ép. Beszélgetésünk során, melyet jelnyelvi tolmács segítségével oldottunk meg, betekintést kaphattam a hétköznapjaikba.

Felkelnek. Olga megfőzi Tamásnak a reggeli kávéját, aminek nagyon fontos szerepe van egy napban. Olga leül a számítógéphez, ezalatt Tamás kényelmesen elhelyezkedik a kanapén a gőzölgő, illatos kávéjával kezében. Reggeli készítés, majd reggelizés. Nagyon szeretik a frissen vásárolt zöldségeket, a finommagos kenyereket. Egy átlagos nap szerves része a bevásárlás. Tamás nagyon szeret bevásárolni. Autóval mennek valamelyik bevásárlóközpontba, ahol aztán minden szükségeset be tudnak szerezni. A zöldséges pultnál Olga Tamás kezébe adja a zöldségeket, aki aztán kiválasztja, és bele helyezi a bevásárlókosárba. Jön a kenyér, a fel-vágott, a tejtermék és apró, csip-csup dolgok.

Mindent megnéznek, olyanokat is, amikre akkor nincs szükség, de árulják, hirdetik, és mellesleg akciózzák is. Tamás mindent megfog Olga segítségével, így gyűjti az információkat. Mindezek közben kéz a kézbe jelelnek, átbeszélve a látottakat. Amikor végeztek, mennek a pénztárhoz, fizetés, majd az autóhoz veszik az irányt.

Hazaérve Tamás segít Olgának kipakolni a vásárolt dolgokat, és behelyezi a hűtőbe, a polcra, ahová kell. Olga eközben előkészíti az ebédet, együtt elfogyasztják, majd ismét a finom kávéra kerül a sor, melyet a délutáni pihenés követ.

Esetenként a délelőtt az ebédkészítéssel telik, ezt együtt csinálják, Tamás Olga keze alá segít. Ilyenkor a napi bevásárlás délutánra tolódik. Ebben az esetben a hazaérkezést és az ezzel járó kipakolást követően leülnek egy hűsítő sör mellé beszélgetni. Tamás a Sopronit nem szereti, mert az keserű.

Este jön a vacsorakészítés, amiben szintén Tamás segít, együtt készítik elő a bevásárolt finomságokat: friss paprika, paradicsom, uborka, vagy ami éppen terítékre kerül…

Jó volt azt látni, megérteni, hogy Tamás ugyanolyan életet él, mint bármilyen más ember. Csak ezt épp korlátok közt teszi. Emiatt olyan dolgok is felértékelődnek számára, amelyek egy ép, halló-látó embernek természetesek. Például egy paprika formája, frissen sült pékáru, vagy a gőzölgő kávé illata, vagy akár az a tény, hogy süt a Nap, érzi arcán annak melegét, vagy a hűsítő, jó minőségű sör íze…

Földesiné Juhász Viktória

„Könyvtárban szeretnék dolgozni” Interjú Szakolczi Gabriellával

– Mikor és hol születtél?

– 1988. szeptember 15-én születtem Zalaegerszegen. – Milyen gyermekkorod volt?

– Már akkor is látás- és hallássérült voltam. Kollégistaként felkerültem Budapestre a Gyengénlátók Általános Iskolájába, ahova nem igazán szerettem járni. Úgy éreztem, hogy a hallássérülésem már sok nekik, azzal már ők nem tudnak mit kezdeni.

– Mikor kezdődött a hallás- és látásproblémád?

– Koraszülötten jöttem a világra, nem voltam 1 kg sem. Emiatt kerültem inkubátorba, és ott levált a retinám. Azonnal megműtöttek, és a látásomat vissza tudták hozni. A jobb szemem az rosszabb, a bal szememmel látok jobban. Négy éves koromban figyeltek fel arra, hogy nem hallok rendesen. Elküldtek szakemberhez, aki kijelentette, hogy ez nem akadályoz semmiben. Kaptam hallókészüléket, általános iskola első osztályos voltam ekkor. Azóta is hallókészüléket hordok. A bal fülem a jobbik, a jobb fülemről inkább nem nyilatkoznék… – Elvégezted az általános iskolát. Hol tanultál tovább? – Egy alapítványi középiskolában folytattam tanul-mányaimat, ahova vegyesen jártak egészségesek és sérültek. Ebből kifolyólag már elfogadóbbak voltak a tanárok.

– Mi szerettél volna lenni, ha nagy leszel? Voltak álmaid? – Rajzzal szerettem volna foglalkozni. Jelentkeztem a Pázmány Péter Katolikus Egyetem művészettörténet szakára, Piliscsabára. Elmentünk, és hát kiderült, hogy olyan falusias jellegű az egyetem, hogy oda nem sze-rettem volna járni. Nem tetszett. Megjelöltem még az ELTE informatika-könyvtár szakát is, ide fel is vettek. Később beszélgettünk édesanyámmal, hogy lehet, a művészettörténet szak nem is lett volna nekem jó a látássérülésem miatt, hisz a képek elemzéséhez kell az ép látás. Lehet, hogyha nem lenne hallás-látás problé-mám, a könyvtár szak mellett megcsinálnám a művé-szettörténetet is.

– Említetted, hogy szeret-rájöttél, hogy mégsem a mű-utad, hogy jött a könyvtá-ros ötleted?

Gabi a szabadban

ted a rajzot, érdekelt, Amikor vészettörténet felé visz az – Egyrészt reálisnak tűnt a könyvtáros szak. Igaz, még azt sem tudtam pontosan, hogy miből is áll Másrészt kollégiumi évek alatt jártam kollégiumi ban, és ott megtetszett a könyvtár, bár azért az nem olyan volt, mint mondjuk egy nagyobb könyvtár.

– Mi tetszett meg a könyvtárban?

– Az, hogy nagyon sokrétű, sok-sok feladat van. Ami hozzám közel állt már akkor is, és most is, a hát-

térmunka. Az olvasószolgálat, tehát a beérkezők kiszolgálása az a hallásom miatt nem igazán az én területem, viszont azok a munkák, amik a háttérben folynak, azok igen.

– Milyen feladatai vannak egy könyvtárosnak?

– Olvasószolgálat, tájékoztatás, ez a két feladatkör az, ami közvetlenül az embereket látja el. Háttérmunkák: feldolgozás, amikor is beviszik a könyvek adatait egy adatbázisba. Feladat még a szerzeményezés, ami a könyvek beszerzését jelenti.

– A hallássérülésed és a látássérülésed mennyire korlátoz a tanulásban?

– Van egy indukciós hurok nevezetű adó-vevő készülékem, ami abban segít, hogy az órákat teljesen jól halljam. Egy pici dobozkát kell az előadónak a nyakába akasztani, és nekem is van egy ilyen apró dobozkám, és így a fülemnél hallom a beszélő hangját. Ez nagyon megsegíti a kommunikációs problémámat, és így elmondhatom, hogy teljesen megoldott a tanulásom a hallás szempontjából. Az a szomorú, hogy korábban is jártam Hallászentrumokba, ahol senki nem tájékoztatott arról, hogy létezik ilyen hallást segítő segédeszköz. Hogyha tájékoztattak volna, akkor könnyebb lett volna akár az általános iskola, akár a középiskola. Ezt a felvilágosítást viszont nem tette meg a Hallászentrum. Most, az egyetemi évek elején a Siketvakok Országos Egyesületétől kaptam információt ennek a segédesz-köznek a létezéséről. Látás szempontjából meg az a jó, hogy most már minden tananyag fent van interne-ten, illetve az órákon leadott prezentációkat is megkapom. – Mennyire elfogadók a tanárok és a diáktársak?

– Egy-két tanár kivételével elfogadtak, elfogadták az adó-vevő készülékemet is. A diáktársakkal sincs probléma. – Hány éves az egyetem?

– Három éves volt az alapképzés, és két év a mesterszak. A mesterszakon pont idén végzek.

– A mesterképzés miben több, mint az alapszak? – Tulajdonképpen az alap szak folytatása. Sokkal szigorúbb és komolyabb. A diplomamunkánál is látszik ez a szigorúság.

– Miből írod a szakdolgozatodat?

– Itt a mester szakon a diplomamunkám címe: Az érzék- és mozgásszervi fogyatékkal élők könyvtári ellátása itthon és külföldön.

– Hogy jött a téma?

– Fel voltak sorolva oktatók és a hozzájuk tartozó szakdolgozati témák. Nézegettem, és valahogy ez a téma fogott meg. És nagyon szimpatikus volt az oktató is, akinél ez a téma szerepelt. Mivel én is fogyatékkal élő vagyok, így hozzá tudok szólni ehhez a témához. Az oktatóval beszéltem, aki örömmel vállalta a konzulensi szerepet.

– Egyetemi évek alatt mi volt a legnagyobb örömöd?

– A szakmai gyakorlatok. Nagyon jó volt belelátni több könyvtár működésébe.

– És mi volt a legnehezebb?

– Volt egy olyan tantárgyunk, ami a könyvek tartalmi feltárásával foglalkozik. Ez a tantárgy kőkeményen ütközött a látásproblémával. Itt nagyon apró betűs táblázattal kellett dolgozni, ami nekem ugye nehezen ment, rengeteg plusz időmbe telt. De megcsináltam.

– Hogyha lediplomázol, merre tovább?

– Mindenképp könyvtárban szeretnék dolgozni, valamilyen háttérmunkában.

– Milyen terveid vannak, hogyan kezdesz el munkát keresni?

– Részt veszek a Siketvakok Országos Egyesületénél a foglalkozási rehabilitációban, aminek célja a megfelelő munkakeresés. Segít összehozni a munkaadót és a munkakeresőt, felkészíti a munkaadót a munkavállaló fogyatékosságaiból adódó problémák kezelésére.

– Mi a hobbid?

– Nagyon szeretek olvasni, számítógépezni.

– Barátaid vannak?

– Innen az Egyesületből, sorstársak.

– Hogyan kerültél kapcsolatba az Egyesülettel?

– Ez az egyetem kezdéséhez köthető. Kerestünk egy olyan helyet, ahol segítenek a siketvakság kezelésében. Így találtunk rá a Siketvakok Országos Egyesületére. Itt kaptam információt a hallást segítő segédeszközökről, illetve jártam egy beszélgető csoportba is, ahol hozzám hasonló emberek elmondták tapasztalataikat, problémáikat. Hálás vagyok, amiért rátalálhattam az Egyesületre.

Földesiné Juhász Viktória

Lenkainé Vajda Viktória

Találkozás az Egyesülettel

Hogy hogyan találkoztam az Egyesülettel? Elmesélem.

Éveken keresztül egy másik egyesület tagja voltam, de csak tagja és nem aktív tag. Egyszer csak kaptam egy levelet, hogy milyen szolgáltatásokat vehetnék igénybe a rehabilitációs csoportban. Felkeltette az érdeklődésemet és felvettem velük a kapcsolatot. Itt hallottam először a pedagógiai látás- és hallásvizsgálatról. Igénybe vehettem a pszichológust is, akivel sokat beszélgettem és meghívott az önsegítő csoportba is. Egy kicsit bátortalanul mentem el a csoportba, de kel-lemes élménnyel gazdagodtam. Itt megtapasztalhattam azt, hogy problémáimmal nem vagyok egyedül, tudunk egymásnak segíteni. Minél többet jártam az Egyesület-hez, egyre több programot és lehetőséget ismertem meg. Az Egyesület a tagjainak klubokat szervez, me-lyeket szívesen látogatok.

Ma már egyre több rendezvényen és programon veszek részt. Szeretném, ha ezeket a fantasztikus programokat minél többen megismernék. Úgy gondolom, együtt sok mindent elérhetünk, és nem kell, hogy egyedül érezzük magunkat. Együtt egy jó kis közösséget tudunk alkotni és számíthatunk egymásra.

Utazni mindig jó
Interjú Soltész Miklóssal

– Hallottam, hogy nagyon szeretsz utazni. Mi alapján választasz úti célt?

– Mindig a lehetőségek az irányadók. Az ember fia persze sokkal több vággyal rendelkezik, mint a reális valóság adta lehetőségek. Régebben a szabad idő és pénz mennyisége jelentett korlátozó körülményt, manapság inkább az úti társ hiánya.

– Merre szoktál utazni?

– Bármerre. Kis hazánk területe is számtalan, általam még fel nem fedezett hellyel rendelkezik, a nagyvilág pedig a kontinensen belül és azon túl rengeteg látnivalóval, megtapasztalásra váró lehetőséggel bír.

– A hallás-látássérülésedből adódóan milyen szempontokat veszel figyelembe egy utazás szervezésekor?

– Számomra szervezési szempontból nincs jelentősége az állapotomnak. Adott helyszínre eljutás, a helyszínen befogadható élmény mennyisége, minősége a kísérő ügyességén múlik.

– Kivel, kikkel utazol?

– Zömmel családtagjaimmal utaztam, bulgáriai utam volt hivatalos szervezés. Sajnos legfőbb úti társamat, a páromat elkoptatta a 40 év gyógyszerészi munka. Gyermekünk már önálló életét él, ezért az utazások során többnyire alkalmi segítséggel kell beérnem.

– Hogyan tudod érzékelni egy hangulatos hely, vagy egy látványosság, nevezetesség szépségét, élményét?

– Részben készülök előre és begyűjtöm az elérhető információkat. Részben emlékeim, régi olvasmányaim, élményeim szolgálnak forrásul. Végül fontos a közvetlenül megtapasztalható objektív érzékelés és szubjektív benyomás. Sokat számít az is, ahogyan az adott pillanatban helyettem látnak, hallanak és ahogyan mindezt közvetítik.

– Mitől lesz számodra "tökéletes" egy utazás?

– Nincs ilyen. Bármelyik utamat meg lehetne ismételni, amelynek során a kimaradt dolgok pótlása kitölthetné akár egy újabb út teljes idejét is. Szóval eddig nagyszerűbbnél nagyszerűbb kalandozásokban volt részem.

– Mi volt eddig a legkedvesebb utazási élményed? – Talán az egyben legtávolabbi: New Mexico. Az egy-kori gimnáziumi osztályfőnökömmel eltöltött két hét nem csak akkor volt számtalan élmény forrása, de utó életében is folyamatosan hat. Rendszerint szombat esténként Skype segítségével legalább egy órás beszélgetéseket bonyolítunk a mára barátommá vált Lajossal.

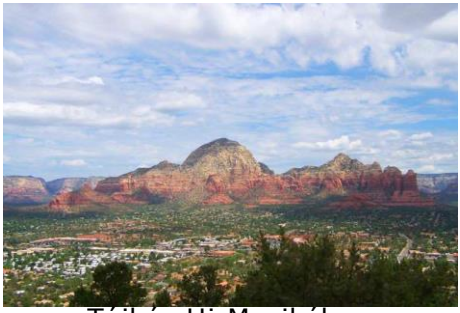

Tájkép Uj-Mexikóban

– Legviccesebb utazásod?

– Amikor a londoni Trafalgar téren az egyik múzeumba igyekezve az akkoriban tizenkét éves Tomi fiamat "megtisztelték" a híres galambok – nem kis megrökönyödést, felháborodást kiváltva áldozatukból...

– És a legnehezebb utazásod?

– Szlovákiában tett utazásunk során eljutottunk a Tar pataki vízesésekhez. A lanovkából kiszállva feleségem meg-látva a vízeséshez vezető turistautat, el sem indult, fiam viszont nagyon ügyesen elvezetve apját az olykor deré-kig érő sziklákon, olykor meredek lejtőkőn, teljesítette velem a nem kis kihívást jelentő három órás túrát. Az idegen-vezető teljesítményünk elismeréseképpen meghívott ben-nünket egy-egy korsó sörre a csúcs tetején lévő vendéglőben. – Siketvakként mik a tapasztalatok Magyarországon és külföldön: mennyire fogadják el a másságot?

– Nincsenek negatív tapasztalataim. Derűvel, nyitottsággal sok ember kedvességét, pozitív hozzáállását el lehet nyerni és mindazok viszonyulása is javítható, akik alapvetően tartózkodóak az ismeretlennel szemben. – Mi az álomhelyed, ahova szeretnél eljutni?

– Több is van: Finnország, Olaszország, Franciaország, Spanyolország megannyi szép tája mellett álomhely Japán és Chile is. De itthon is akad szép számmal ne-vezetes hely, ahol még nem jártam: Csóka-vár, Ka-posvár, vagy keleten említhetem Kisvárdát.

– Tudsz-e ajánlani olyan utazási szolgáltatót, például szállást, utazási irodát, akár itthon, akár külföldön, ahol tekintettel vannak a fogyatékos utazókra?

– Én magam nem, de van már erre irányuló kezdeményezés. *Földesiné Juhász Viktória*

Szedresi Anna
Út a munka világába

1982-ben születtem: koraszülöttként jöttem a világra, mindkét szememre teljesen vak vagyok. Fényt látok, és árnyékot, illetve meg tudom különböztetni, hogy mikor van világos, és mikor van sötétség.

Négy és fél éves koromban vették észre, hogy valami baj van a fülemmel, a hallásvizsgálat során kiderült, hogy mindkét fülemre hallássérült vagyok.

Mindkét fülemben hallókészüléket viselek, beszédem mások számára jól érthető, de az emberekkel való kommunikáció számomra nehézségekbe ütközik amiatt, hogy hallókészülék mellett sem értem tökéletesen a beszédet.

Már gyerekkorom óta nagyon szerettem olvasni, érdekelt minden: hogyan élnek az emberek Magyarországon, illetve a nagyvilágban.

2002-ben érettségiztem, és még abban az évben felvettek az ELTE Bölcsészettudományi karára történelem szakra, de sajnos közbejött egy betegség, ízületi gyulladás. Nagyon hosszú idő alatt sikerült csak meggyógyulnom, ezért tanulmányaimat csak 2003 szeptemberében tudtam elkezdeni.

Öt csodálatos év következett. De sajnos még a záróvizsga előtt sem tudtam igazán, hogy miután befejezem az egyetemet, mit szeretnék csinálni.

Végül 2009-ben lediplomáztam le. Ezt követően úgy telt el egy év, hogy nem igazán történt semmi, ami a munkakereséshez kapcsolódik, mert jómagam sem tudtam, hogy mihez kezdjek most.

Diplomamunkám írása közben nagyon sok segítségre volt szükségem, például a levéltári kutatáshoz. Nagyon jó érzés volt a különböző dobozokban keresgélni a régi dokumentumok között, eseményeket összerakni, össze-függéseket feltárni, de úgy éreztem, hogy valami nem az igazi, nem ez az, amit csinálni szeretnék egy életen át. 2010-ben kerültem be a Siketvakok Országos Egye-sületének foglalkozási rehabilitációs programjába. A SVOE munkatársai elbeszélgettek velem, felmérték a képességei-met, és ezt követte egy képzés, ami két részből állt: egy csoportos tréningből és egy egyéni felkészítésből. A csoportos tréning során a foglalkozási rehabilitá-ciós szakember és az Egyesület munkatársai bevezet-tek bennünket az álláskeresés, az önéletrajzírás rejtel-meibe, és azt is elmagyarázták, hogyan kell felkészülni egy állásinterjúra, hogyan kell ott viselkedni.

A csoportos tréningen több sorstársammal együtt vettünk részt. Már nem emlékszem, hányan voltunk összesen. A csoportos tréninget követően a szakemberek úgy látták, hogy szükségem van egy egyéni felkészítésre is, ahol jobban tudnak velem foglalkozni.

Ez a felkészítés nyolc hétig tartott: hetente egyszer be kellett járnom az Egyesület irodájába, ahol az egyik foglalkozási rehabilitációs szakember és az Egyesület több munkatársa segített felkészülni a munkavállalás-ra. Különböző feladatokat kaptam, szituációs gyakorla-

tokkal fejlesztették azon képességeimet, amelyek szükségesek ahhoz, hogy kiléphessek a nyílt munkaerő-piacra. A szakemberek, és én is úgy láttam, hogy először ön-kéntesként kellene kipróbálnom magam egy civil szer-vezetnél, és utána szabad csak kilépnem a nyílt munkaerő-piacra, mivel bizonyos képességeim még nem voltak elég fejlettek ahhoz, hogy munkába tudjak állni.

Hónapokon keresztül különböző civil szervezeteknek írogattam e-maileket, hogy önkéntes munkát találjak. Hosszas keresgélés után találtam rá a Komárom-Esztergom megyei Vöröskeresztre, ahol az igazgatónő rend-kívüli nyitottságról, toleranciáról tett tanúbizonyságot, és azt mondta a velem foglalkozó szakembereknek, hogy nagyon szívesen alkalmaz engem önkéntesként. Ismét egy hosszú felkészítési folyamat következett: nagyon sokat köszönhetek a már említett foglalkozási rehabilitációs szakembernek, illetve több munkatárs-nak, pszichológusnak, mozgástrénernek. Nagyon sok segítséget kaptam tőlük munkakörök feltárásához, a munkakörnyezetbe való beilleszkedéshez, a számító-gép akadálymentes használatának elsajátításához. Ne-kik köszönhetem, hogy megtanultam közlekedni a Vö-röskereszt épületén belül.

2010 szeptembere óta vagyok a Komárom-Esztergom megyei Vöröskereszt önkéntese. Ezért a munkámért fi-zetést nem kapok, de nagyon örülök, hogy ezt csinál-hatom.

2011-ben már úgy látták a velem foglalkozó szakemberek, hogy nagyon sokat fejlődtem, készen állok a munkavállalásra, mégsem kértem meg a SVOE munkatársait, hogy segítsenek ebben. Ennek több oka volt:

Egyrészt látássérült ismerőseim rossz tapasztalatai elriasztottak ettől, másrészt tudat alatt még mindig attól féltem, mi lesz, ha kiderül, hogy mégsem vagyok alkalmas a munkavállalásra.

2012-ben tudtam csak rászánni magam, hogy megkérjem a SVOE foglalkozási rehabilitációs szakembereit: segítsenek nekem a munkakeresésben; jelenlegi mun-kahelyemet azonban egy hobbimnak köszönhetem. Már gyerekkorom óta nagyon szeretem Afrikát; 2012-ben megcsináltam a Facebook-profilomat, like-oltam mindent, ami Afrikához kapcsolódik, és a Magyaror-szágon működő legfontosabb Afrikával foglalkozó civil szervezetek vezetőit, munkatársait bejelöltem isme-rősnek bízva abban, hogy érdekes, Afrikához kapcso-lódó bejegyzéseket olvashatok az idővonalukon.

2012 nyarán létrehoztam egy Facebook-csoportot: a csoport neve Afrika iránt érdeklődők, az afrikai embereket kedvelők csoportja. Toboroztam a Facebook-csoportomba az embereket, és meghívtam a csoportba néhány Afrikával foglalkozó civil szervezet vezetőjét. Így találtam meg az Afrikai-Magyar Egyesület elnökét, akit szintén meghívtam a Facebook-csoportomba. Az Afrikai-Magyar Egyesület létezéséről már 2010 óta tudtam: 2010-ben feliratkoztam a hírlevelükre, és néha írtam nekik egy-egy e-mailt, amelyben az Egye-sület honlapjával kapcsolatosan kérdeztem valamit, vagy a honlapon található hírekhez kapcsolódó kérdé-seket tettem fel, amelyekre mindig választ is kaptam.

Miután létrehoztam a Facebook-csoportomat, pár hónappal később az Egyesület honlapjával kapcsolatos tech-nikai észrevétel miatt írtam a szervezetnek központi e-

mailcímére, ahonnan rövid időn belül megérkezett a válasz a kérdésemre. Ezen kívül megírták, hogy szeretnének meghívni az Egyesület irodájába egy beszélgetésre.

Elmentem a megadott időpontra. A beszélgetésen jelen volt az Egyesület elnöke és két másik munkatársa is. Ezt a napot, amíg élek, nem fogom elfelejteni, mivel ezen a keddi napon engem hatalmas öröm ért: kiderült, hogy azért hívtak meg az Egyesület irodájába, hogy felajánlják nekem: dolgozzak náluk.

Számomra egyértelmű volt, hogy elfogadom a felajánlott álláslehetőséget. Ez a munkakör abból áll, hogy én adminolom az Egyesület Facebook-oldalát több kollégámmal együtt: az Egyesület híreit, programajánlóit én teszem fel a civil szervezet Facebook-oldalára, figyelem az oldalra érkező üzeneteket, hozzászólásokat. Ha valamilyen kérdés érkezik a felületre üzenet, vagy hozzászólás formájában, azt az adott témában illetékes kollégámnak továbbítom, A nem az oldalra való hozzászólásokat törlöm.

Egész családom, és mindenki, aki csak ismer, velem örült, amikor látta, mennyire szeretem az új munkámat. Amikor aláírtam az Afrikai-Magyar Egyesület irodá-jában a munkaszerződésemet, úgy éreztem, hogy én vagyok az egyik legboldogabb ember ezen a glóbuszon. Az Afrikai-Magyar Egyesületnél nagyon rendesek voltak már az első beszélgetéskor, mert mindenki na-gyon barátságos volt velem, és nem a nehézségeket nézték, hanem azt, hogy mire vagyok képes. Mivel én látás- és hallássérült vagyok, és a térbeli tájékozódási képességemmel is problémák vannak, emiatt nem

tudok egyedül közlekedni, és csak akkor vagyok képes eljutni egyik helyről a másikra, ha valaki elkísér. Ezért amikor kiderült, hogy az Afrikai-Magyar Egyesületnél fogok dolgozni, kicsit megijedtem attól, hogyan fogok tudni eljutni a munkahelyemre. Az ijedtségem azonban csak néhány percig tartott, mert a főnököm azt mondta: nem kell bejárnom napi rendszerességgel az Egyesület székházába. Munkámat végezhetem otthon, a saját számítógépemen, és csak akkor kell bemennem, amikor meeting, vagyis munkaértekezlet van. A megbeszélés időpontjáról mindig kapok egy e-mailt, ezért eddig minden alkalommal meg tudtam oldani, hogy ott legyek az értekezleteken.

A kollégákkal ritkán találkozom, de azt tapasztaltam, hogy az Afrikai-Magyar Egyesületnél kedves, barátságos emberek dolgoznak. Látszik rajtuk, hogy munkájukat szívvel-lélekkel végzik.

Önkéntes munkámat továbbra sem adtam fel. A mai napig minden héten egyszer bejárok a tatabányai Vöröskeresztbe, megcsinálok pár feladatot a számítógépen, majd kora délután hazamegyek. Otthon az Afrikai-Magyar Egyesület Facebook-oldalát adminolom; amikor minden kész, foglalkozom a Facebook-csoportommal, ami a hobbim. Így telik el egy szerdai nap. A hét többi napján otthon vagyok, és úgy osztom be az időmet, ahogy szeretném. Naponta többször felnézek az Egyesület honlapjára, és ha megjelenik új hír, vagy programajánló, feltöltöm a szervezet Facebook-oldalára.

2014-et írunk, és ezt a munkát még mindig nagyon-nagyon szeretem.

E kis írás végén távolabbi terveimről kellene írnom, amelyek a karrieremet érintik: ez azonban el fog maradni, mivel nincsenek konkrét tervek, csupán érzések, hangulatok vannak.

Sokat olvasok Afrikáról, Ázsiáról, és a világ több kontinensén zajló eseményekről, és bár a két szememmel nem láthatom, de el tudom képzelni azt a sok szenvedést, nyomort, amellyel tele van a világ.

Harminckét éves leszek, és úgy érzem, végre megtaláltam helyemet ebben a világban. Megtaláltam az életfeladatomat, mert hiszem, hogy minden ember életének van értelme.

Úgy érzem, az én életfeladatom az, hogy híd legyek a különböző kultúrájú, különböző vallású, bőrszínű emberek között; szeretnék mindent megtenni azért, hogy az emberek elfogadják egymás vallását, kultúráját, szokásait.

Sajnos, még nem tudom, hogyan lennék képes még jobban betölteni ezt az ún. híd szerepet. Bízom abban, hogy a Facebook segítségével megismerek olyan embereket, akik segíteni tudnak nekem ebben. Azt azonban leszögezném, hogy azzal, hogy létrehoztam az Afrika iránt érdeklődők, az afrikai embereket kedvelők Facebook-csoportját, úgy érzem, leraktam a kultúrák közötti híd első pilléreit.

Soraimat Madách Imre Az Ember Tragédiája című művének utolsó mondatával zárom:

„Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!”

Dániel és Gabriella Csongor

Magunkról

Budapesten élünk, mindketten közgazdászok vagyunk. Csongor az első gyermekünk, most négy éves. Az ő születése és az állapota meghatározó az életünkben, sok mindent megváltoztatott az ő jövetele. Arra kértek fel minket, hogy beszéljünk erről, mondjuk el, hogyan alakult és változott az életünk, illetve mi magunk en-nek következtében. Amennyire tudunk, igyekszünk őszin-tén elmondani a gondolatainkat.

Terhesség, születés és az első hónapok

Csongor házasságunk negyedik évében fogant meg. A terhesség kezdetén minden rendben ment, a terhesgondozások alkalmával ezt megerősítették, akkor még nem számítot-tunk semmilyen kellemetlenségre. Aztán lassan jöttek a tünetek: a magas vérnyomás, a vízvisszatartás – a terhességi toxémiának (HELLP szindróma) még csak a létezéséről sem tudtunk addig, amíg nem diagnosztizálták a kórházban. Akkor viszont hamar súlyossá vált a helyzet. A szindróma elsődleges kezelése ugyanis az azonnali szülés, nálunk viszont a terhesség korai sza-kaszában jelentkezett a betegség. Nagyon ha-mar olyan helyzetben találtuk magunkat, hogy az or-vos szerint a szülés elindítása volt az egyetlen megol-dás, már csak azért is, mert a rossz anyagcsere miatt

Csongor sem fejlődött már tovább a méhben. Így született meg már a 25. hétre a fiunk. Egy mindössze 630 grammos csöppség volt, akit azonnal átvittek a kórház Perinatális Intenzív Centrumára (PIC), inkubátorba.

Ekkor még minden a túlélésről szólt. Ahogy a toxémia miatti válság elmúlt, azonnal következett az aggódás Csongorért. Mikor először tudtunk beszélni egy orvossal az intenzívről, ő körülbelül 30% esélyt adott annak, hogy túléli. A harmadik napon agyvérzést kapott, ami három agykamrára terjedt ki, ráadásul az első hetekben többször kilyukadt a tüdeje is. Hosszú kórházi kezelés után, végül egy shuntműtét miatt kerültünk át Debrecenbe, ahol aztán az előrehaladott látássérülését is diagnosztizálták (ROP, koraszülött retinopathia). Egymást követő napokon műtötték meg Csongor szemét és he-lyezték be a shuntöt – ez négy hónapos korában tör-tént, talán még éppen elérte csak a másfél kilós súlyt. Csak ezt követően vihettük végre haza őt.

Mintegy másfél hónappal később, shunt revízió miatt került sor még egy kórházi tartózkodásra, majd ezt követően, hat hónapos korában derült ki, hogy a retinopathia súlyosabb, mint hittük, illetve mint korábban az orvosok mondták nekünk, hiszen Csongor folyamatos szemészeti kontroll alatt állt. Újra műteni kellett, de végeredményben sajnos Csongor gyakorlatilag elvesztette a látását. A hallássérülés megállapítása (hét hónaposan), illetve a hallókészülék beszerzése zárta ezt az időszakot. Bár azóta nyugodtabb körülmények között fejlődik Csongor, és sok minden kiderült, illetve eldőlt az ő állapotával kapcsolatban, de még mindig folyamatosan kapjuk a meglepetéseket az orvosoktól.

Hamarosan döntenünk kell a cochleáris implantátum beültetéséről, illetve kérdéses még a mozgásfejlődés, hogy milyen ütemben és meddig tud majd eljutni. Sajnos az orvosi vizsgálatok eredményei nem egyértelműek, az is előfordulhat, hogy további műtétekre lesz szüksége például a járáshoz.

Az elején minden nagyon gyorsan történt, az egyik orvosi beavatkozás követte a másikat. Mikor Csongor megszületett, még csak azt láttuk magunk előtt, hogy talán elveszíthetjük őt – az esetleges egészségkárosodások talán fel sem merültek akkor még. Ahogy egymást követték a diagnózisok és a kezelések, apránként rajzolódott ki az állapota. Az orvosoktól – úgy éreztük – mindig csak a legfrissebb információt kaptuk meg, azt is becsomagolva: utólag visszatekintve senki nem mondta el nekünk, mire számíthatunk, milyen eshetőségekre is kell felkészülnünk Csongor kapcsán.

Ami a szubjektív élményeket illeti, amíg még a kórházban voltunk, és nem született meg Csongor, bizakodóak voltunk, hogy talán minden rendben megy majd. A szülés után, az első híreket hallva és a pici, törékeny kis embert meglátva ijedtünk meg igazán először – ez viszont egy hatalmas sokk volt. És ettől kezdve folya-matosan feszültek voltunk, állandóan aggódtunk Cson-gorért. Nem tudtunk semmit arról, hogyan fogja túlélni ezt az időszakot, milyen állapotba kerülhet, mi minden történhet még vele. Nagyon nehéz hetek voltak ezek, és talán csak az hozott valamilyen nyugvó pontot az életünkbe mikor véget értek a műtétek, stabilabb lett az állapota – és végleges lett a látás elveszítése is. Persze rosszízű megnyugvás volt ez, jobb lett volna,

ha még reménykedhetünk, ha nem kell belenyugodni az állapotába.

Csongor

Csongornak nagyon aranyos dolgai vannak. Úgy tűnik például, hogy szereti a rezgéseket, és rájött, hogy ezt a fülével érzékeli leginkább. Sokszor megfogja a fejünket, odahúzza a füléhez, és duruzsolunk a fülébe – ezt nagyon szereti, váltogatni szokta a két oldalt. De több ilyen közös játékunk is van, amiket azonnal felismer, és onnantól már várja őket. Például, ha elkezdjük mondani a kedvenc mondókáját – ami egy lovaglós játék -, majd kiugrik a bőréből. Vagy ha puszilgatás következik, vagy szeretgetés, azt is felismeri, és már nyújtja magát. Nagyon sokat mosolyog, és valahogy érti, mikor van játék. Másik kedvence a cintányér, és azzal is van egy közös játék: néhány másodperc után eldobja, és várja, hogy visszaadjuk neki. Ezek kis kommunikációs aktusok is egyben, nagyon érdekes, hogy a látás- és hallássérülés ellenére ilyen bensőséges kapcsolatba lehet kerülni vele. Sok ilyen természetes gesztust használ, amiket mindketten értünk.

Nagyon jó természete van. Annak ellenére, hogy mennyi kellemetlen dolgon van túl (például az infúzió bekötését mindig nagyon nehezen bírta ki), nagyon barátságos és alkalmazkodó az emberekhez. Nagyon türelmes az állandó tornagyakorlatokkal szemben is, pedig azok között vannak megerőltető, kellemetlenebb részek is – ő ilyenkor is általában vidám és kiegyensúlyozott. Viszonylag bátor az új helyzetekben is, egyre többet fedez fel és ismer meg a környezetéből. Már

körbemászik a szobában, nem zavarja, ha kicsit nekimegy a tárgyaknak – ellenkezőleg, örül neki, ha valamit felismer. És egyre jobban tájékozódik, kiismeri már a közvetlen környezetét.

A teljesen új dogoktól eleinte, kis ideig azért idegenkedik, de ha megszokik valamit, azt hamar a magáévá teszi. Ki is szokta fejezni ezt: ha valami nem tetszik neki, olyankor berreg, aztán később már igényli. És amit a magáévá tett, ami beépült a napirendjébe, ahhoz ragaszkodik is. Jelzi például, ha már a fürdetés ideje jött el, vagy ha etetés következik – olyan pontos mindebben, hogy az óraátállítás teljesen kizökkenti ebből, azt nehezen viseli. Mivel elég merev napirendje van az állandó foglalkozások miatt, talán érthető ez a fajta rendszeressége. De egy kis düh vagy sírás után hamar megbarátkozik a változásokkal.

Csongor lovagol

A miértekről

Érthetetlen, magyarázat nélküli, és jó eséllyel terméketlen kérdés is, hogy hogyan kerültünk ebbe a helyzetbe, miért történtek Csongorral és velünk ezek a dolgok. Rendezett hátterű, fiatal pár vagyunk, akik rendezett hátterű és egészséges családokból származnak. Orvosilag sem volt indokolt: a családjainkban példa nélküli az eset, nem dohányoztunk, nem ittunk, nem tettünk semmit, ami veszélyeztethette volna a terhességet. Valahogy el is kerültek minket a problémák eddig. Nem hisszük, hogy erre lehet választ adni, de leginkább nem is számít, nem lenne megnyugtató: Csongor állapotán nem változtatna semmit.

Döntések, felelősség

Nagyon sok olyan döntést kellett már meghoznunk (és kell is még), amikor a szakemberek véleményére csak korlátozottan támaszkodhatunk. Jó példa erre a gyógytorna. Rengeteg féle gyógytornát ajánlanak, és minden szakember nagyon jól tud érvelni a saját módszere mellett. Ugyanakkor nem ígérnek semmit, csak egy jelzés van, hogy ez jót tesz a gyerekednek. A szülő pedig nehezen bocsátja meg magának, ha nem élt valamilyen lehetőséggel, ha nem adott meg egy esélyt a gyerekének. És közben ezeknek a fejlesztéseknek nagy részét nem támogatja a társadalombiztosítás, a szülőnek kell előteremtenie rá a forrást. Ráadásul a módszerek egymás konkurenciái: sokszor az egyik mód-szer képviselői szerint ellenjavalt a másik módszer pár-huzamos alkalmazása. Sok szülő ilyenkor inkább „lapít”, hogy a gyereket több helyre is viszi fejleszteni.

Mi nem értünk ezekhez a területekhez, és ugyanígy nem értünk más, orvosi vagy gyógypedagógiai kérdésekhez sem, mégis mindig döntenünk kell valahogy – még az-zal együtt is, hogy esetleg rossz döntést hozunk. És ezt a terhet nem vállalhatja át senki, mert a következ-ményeket minden esetben mi viseljük. A mi felelősségünk. Érdekes gondolat, hogy míg más szülők esetleg azon lamentálnak hosszan, hogy melyik osztályba is írassák át a gyereküket, melyik tanító lenne a neki legmegfe-lelőbb, addig mi arról döntünk, mitől fog elkezdeni járni, vagy mitől fog elkezdeni beszélni a gyerekünk. Vala-hogy más természetű, alapvetőbb és sokkal nagyobb tétű dilemmákban kell jó megoldásokat választanunk. És fel kell rá készülnünk, hogy időnként talán rosszul döntünk majd.

Fontos és hasznos lenne, ha többet lehetne tudni az egyes fejlesztések hosszú távú hatásairól, ha lehetne tudni, hogy egy-egy súlyosabb eset alkalmával a válasz-tott fejlesztés (vagy fejlesztések kombinációi) milyen eredményre jutott. Most kis túlzással sehol sem lehet utánanézni, milyen hatásai vannak egy-egy módszer-nek, mennyire megbízható bizonyos típusú problémák esetén.

A baráti kör átalakulása

Megváltozott a baráti körünk. Kevesebb emberrel tar-tunk most kapcsolatot, mint korábban. Úgy is mondhat-nám, hogy leépült, vagy inkább leépítettük a baráti kört. Nem arról van szó, hogy megutáltuk őket, inkább csak észrevettük, hogy már nem érezzük olyan jól magunkat velük. Valahogy természetesen alakult ez így: Csongor

születésével annyira más helyzetbe kerültünk, mint a barátaink, hogy az élményeink már nem tükrözik egymást. Meghallgathatjuk, ahogyan arról beszélnek, milyen óvodába, iskolába járjon a gyerek, de erre legfeljebb azt mondhatnánk el, hogy: „Igen, mi meg most azon gondolkozunk, hogy Csongor melyik műtéte merült fel legújabban, mit is várhatunk tőle. Mik lehetnek azok a kockázatok, amikkel számolnunk kell." Abszurd lenne. Nem akarunk ezzel másokat terhelni, és magunkat se akarjuk kitenni annak, hogy az járjon a fejünkben, talán a mi gyerekünk is lehetett volna ilyen ép, ilyen egész-séges. Lehet erre azt mondani, hogy irigyek vagyunk, vagy nem tudjuk ezt kezelni – mindenesetre így alakult, nekünk most jobb így. Barátaink inkább szinglik, vagy más okból számítanak a család szempontjából a perifé-rián lévőknek.

Jelen

Mára eljutottunk odáig, hogy Csongor ugyanúgy jár óvodába, mint bármelyik más négyéves gyermek az országban. Eleinte nagyon aggódtunk, hogy Csongor hogyan fogja fogadni ezt a változást, de az mindenképpen nagy könnyebbséget jelent, hogy van olyan óvoda, ahol Csongor számára is megfelelő fejlesztést biztosítanak. Közben született Csongornak egy ép, egészséges kistestvére is, ami ismét újabb kihívások elé állít minket, ugyanakkor nagyon sok erőt ad a nehézségek leküzdésében. Szinte minden nap olyan döntéseket kell hoznunk, amik meghatározhatják a jövőt. Minden helyzetben egyetlen dolgot tehetünk. Ismereteink, tapasztalataink birtokában próbáljuk a legjobb

döntéseket meghozni. Azt reméljük, hogy Csongor boldogan élhet és mindig meg fogja kapni az ehhez szükséges támogatást, segítséget.

Humoros sztorik sajátélmények alapján

Felvilágosítás

A buszmegállóban egy hölgy álldogált a kezében egy fehér bottal. Ujjaival türelmetlenül dobogott a bot gumifelületén, és tűnődött, hol késik a busz. Éppen a zsebe felé nyúlt, hogy elővegye a telefonját, amikor egy imbolygó léptű, enyhén illuminált állapotban leledző férfi odalépett hozzá.

– Hát szép jó napot! S… – Itt köhécselt egyet. – Segíthetek esetleg?

A nő arcára egy apró fintor ült, de úgy döntött, nem utasítja vissza.

– Megköszönném, ha segítene felszállni – mondta kissé nehézkesen, ahogy elért hozzá az olcsó bor jellegzetes szaga.

– Igazán… szívesen… Ehem – krákogott még egyet a férfi, és idétlen vigyort eresztett. – Hát mondja má' meg kérem… Igazán érdekelne, hogy miként is… no, tudja, hogy ismerkednek a lá… a vakok? – nyögte ki végül. – Hát… úgy, mint a látók – válaszolta kissé zavartan a nő, miközben egyre türelmetlenebbül várta a buszt. – No, hát… – A férfi megvakarta a fejét. – És a szex-szel hogy van ez? Hát, mert azt mégsem lehet csak úgy. Ekkor a nő kajánul elmosolyodott.

– Nem bizony! Nálunk nem kell lekapcsolni a villanyt.

Hathatós segítség

Két nő elmélyülten beszélgetett a trolibusz megállójában, miközben az ismét késésben lévő járműre várakoztak. Egy férfi megállt mellettük, zavartan körbenézett, miközben egyik kezét ziháló mellkasára helyezte, a másikat a szeme elé rakta, hogy ne süssön bele a nap. Végül kétségbeesetten a két nő egyikéhez fordult.

– Bocsánat! Arra kell menni a pályaudvarra? – mutatott a férfi az egyik irányba, mire az egyik nő a hang felé fordult és bocsánatkérőn elmosolyodott.

– Sajnálom, nem látok.

A férfi zavartan bocsánatot kért, majd a másik hölgy felé fordult, aki éppen teljesen másfelé nézett.

– Bocsánat, arra van a pályaudvar?

– Ő pedig nem hall – válaszolta a vak nő, mire a férfi szeme elkerekedett. –, csak szájról olvas – fejezte be a mondatot, de az idegen már nem hallotta, mert idegesen legyintett, és elszaladt, hogy hasznosabb segítséget keressen.

Ekkor már a siket nő is odafordult, majd a barátnőjére nézett.

– Mit akart ez az ember?

– Ó, csak útba igazítást.

Kész az ebéd!

A nő a megszokott útvonalon haladt kifelé a metróból, a villamos irányába. A fal mentén haladt, ahogy mindig, botjával pedig a falon kopácsolt. Azt azonban már csak későn vette észre, hogy egy árus korántsem a legjobb helyre helyezte el a portékáit, történetesen egy földre fektetett pokrócon. Mire rájött, már letaposott néhány paprikát és paradicsomot.

– Ó Istenem, mi lett az árummal?! – siránkozott az árus, miközben próbálta megmenteni az épen maradt zöldségeket.

– Hát… Jó lesz lecsónak!

Közlekedj vakosan!

Egy vak hölgy és a mozgástrénere éppen gyakoroltak, amikor egy férfi kiszállt az autójából, hogy megkérdezze, hogyan jut el az Andrássy útra. Ekkor a tanár a hölgy felé fordult:

– Szerintem te jobban ismered az autós közlekedést, fel tudnád világosítani az urat?

A férfi köpni-nyelni nem tudott a döbbenettől, miközben a nő elmagyarázta neki az útvonalat. Ezután kissé kóválygogva, értetlenkedve visszaszállt az autóba, a tanár pedig alig tudta visszatartani a nevetést.

– Te! Látnod kellett volna az arcát!

– Mire nem jó, ha az ember teherfuvarozással foglalkozott, mielőtt megvakult!

Életemet egy kapaszkodóért!

A villamoson nagy volt a tülekedés, egymásnak préselődtek az emberek, ám ez néhányaknak egyáltalán nem jelentett problémát. Ahogy az ajtóban álló, kapaszkodó, hangosan cuppogó párocskának sem.

Persze, az emberek kézzel-lábbal ragaszkodtak a saját helyükhöz, ezért egyikük sem vette észre a vak fiút, aki felszállt. Mindössze pár megállót ment, ezért ő sem csinált problémát a dologból, viszont egy kapaszkodót ki akart harcolni magának.

El is indult az egymásba feledkezett párocska felé, akiknek a cuppogása és nyammogása már messziről hallható volt. Mögéjük lépett, majd megszólalt:

– Elnézést, meg tudnák mondani, mennyi az idő? A pár ijedten szétrebbent, zavartan motyogtak vala-mit, miközben a fiú elégedetten megkaparintotta ma-gának a kapaszkodót.

Szemrehányás

A nő fehér botjával haladt az aluljáróban, amikor egy párocskába ütközött. A nagy csókolózás közepette egyikük a bot végére lépett, de észre sem vette. A nő ekkor elköhintette magát.

– Lenne szíves leszállni a szememről, mert szeretnék tovább menni!

Az összetartás hatalma

Egy látássérült fiatalember haladt az utcán, egy férfi pedig követte, figyelve minden lépését. Ez szemet szúrt néhány fiatalnak, akik odaléptek a férfihoz, az egyikő-jük megfogta a karját, és megkérdezte:

– Miért követi azt a vakot?

A férfi arcából kifutott a vér, ahogy végignézett a dühös embereken, majd elkiáltotta magát:

– Hé, van egy kis probléma!

Amikor a vak fiatalember meghallotta a kiáltást, a lehető leggyorsabban odasietett a férfihez.

– Mi a baj?

– Önt követte ez az ember! – szólalt meg az egyikük.

– Igen-igen, tudom, ő a mozgástrénerem, ő segít a köz-lekedésben – és a fiatalember elmagyarázta a járókelők-nek, miért van erre szükség. Ekkor a fiatalok megnyugod-tak, bocsánatot kértek a mozgástrénertől, majd elmentek. – Hát… ez nem sokon múlott… - mondta a mozgás-tréner, majd megnyugodva a kerítésnek dőlt.

Kiló(g) a lóláb!

A család kénytelen volt beruházni egy beszélő mérleg-re. Amikor a gyengénlátó családtag hazavitte a kütyüt, szinte tülekedtek azért, hogy kipróbálhassák, és egy fiatal hölgy kivételével mindenkinek elnyerte a tetszését. Amint rá került a sor, kénytelen-kelletlen felállt rá. Amikor a mérleg elmondta a súlyát, fülig vörösödött és felkiáltott: Úr Isten! Ez mindenki előtt beégetett…

Csiki-csuki

Érzékenyítő programot tartottak az óvodában. Egy siket fiatalember és a jeltolmácsa játszott a kicsikkel, csak a legkisebb gyermek ült az óvónéni ölében. Ő viszont elmélyülten, ujjával a szájában figyelte a jelenetet.

Éppen azt játszották, hogy egy buszon ülnek: a gyerekek az utasok, a fiatalember az ajtóban álló utas. A jeltolmács beállt a fiatalember mögé, és szólongatni kezdte, hogy le szeretne szállni, de bármilyen hangosan is beszélt, az rá se hederített. Ekkor kétségbeesett tekintettel a gyerekek felé fordult.

– Jaj, nem tudok leszállni! Most mit csináljak?

Ekkor a kicsi az óvónő ölében kivette a szájából az ujját, és rosszallón megcsóválta a fejét.

– Még ezt se tudod? Hát csikizzed meg!

Az ünnepre hangolódva

Egy karácsonyi szentestén összegyűlt a család az asz-talnál. Az estebédet elfogyasztva folyt a vidám társal-gás. A nagyothalló családanya fel akarta erősíteni a hal-lókészülékét, hogy jobban hallja, mit beszélgetnek a többiek, de a készülék sípolni kezdett. A fia, aki mel-lette ült, hallotta a sípolást és tréfásan megjegyezte: – Anya, hangolsz?

– Hmmmm… Kis karácsony, nagy karácsony…

Pa-dö-döcögős

A siketek egy csoportja meghívást kapott egy vidéki művelődési házban megtartott rendezvényre. Először nem értették igazán, mit is csinálnának ők pont egy táncgálán, de hamar feltalálták magukat! Máté Péter és a Pa-Dö-Dő dalait adták elő a közönségnek jelnyel-ven, kitörő lelkesedéssel.

A szünetekben többen is érdeklődve figyelték őket a távolból, miközben körbe állva jeleltek, nevetgéltek. A gyerekek összesúgtak, bátortalanul figyelték őket, mígnem a legbátrabb kisfiú odalépett hozzájuk, ránézett az egyikükre, majd szépen artikulálva, jó hangosan ezt mondta:

– Kérdezni szeretnék valamit!

A jeltolmács a siketekhez fordulva lejelelte a kérdést, majd mosolyogva visszafordult a fiúhoz.

– Kérdezz nyugodtan!

A kisfiú ijedten hátraugrott, és az arcához kapta a kezét.

– Uram atyám! Te beszélsz!

Ez megtörte a jeget: siketek és hallók, gyerekek és felnőttek együtt nevettek, ami összehozta ezt az igencsak vegyes társaságot. A gyerekeket pedig ha akarták volna, se tudták volna lerázni, annyira kedvesen és lelkesen érdeklődtek, miközben kézzel-lábbal próbálták megértetni magukat.

Halló! Itt nem halló!

A Fogyatékos Diáksport rendezvényen, úszóversenyen tolmácsolt egy jeltolmács a Vácról érkezett siket gyere-keknek. A nagyobbacskák már ismerték korábbi verse-nyekről, de érkezett két-három kicsi is, első osztályos csöppségek, akiknek ez volt életük első versenye. Az egyik kislány kérdezni szeretett volna valamit a kísérő tanár-tól, de nem találta. A többiek magyarázták neki, hogy ott a tolmács, kérdezzen nyugodtan tőle.

A kislány értetlenül nézett a nagyokra:

– Azt nem lehet, ő nem tudja, mert nem hall – jelelte nekik.

Persze a többiek jól kinevették, és addig-addig győzködték, hogy összeszedte a bátorságát, és odament a tolmácshoz. Ám még mielőtt bármit is kérdezett volna, legelőször tisztázni akarta a helyzetet.

– Szia! Te siket vagy halló? – jelelte.

– Szia! Én halló vagyok. Nevem Rozi néni – jelelte vissza a tolmács mosolyogva.

– De te tiszta halló? Mind a két füled hall?

– Igen, én tiszta halló vagyok. Tökéletesen hallok. Én vagyok a jeltolmács.

A kislány gyanakodva, mélyen elgondolkodva nézett rá. – Egyik füled halló, másik füled kicsit halló?

– Nem, nem. Én mind a két fülem teljesen jól hall. Én halló vagyok, és tudok jelelni.

Ekkor gyorsabb jelelésre váltott, úgy, mintha a társaival jelelne. Kapkodva közölte, hogy nem találja a kísérő tanárt, de szeretné tudni, hogy ő fog-e még úszni vagy nem, mert fázik a fürdőruhában, és ha

lehet, akkor bemenne a kismedencébe, mert ott langyos a víz.

Megnézték együtt a listán, hogy fog-e még úszni. Kiderült, hogy már nem. Közben előkerült a tanár is, aki megengedte, hogy bemenjen a kismedencébe még egy kicsit. Mindezt természetesen jelben tárgyalták meg. A csöppség elindult a víz felé, majd megfordult, és tolmácsra mutatva a legteljesebb meggyőződéssel je-lelte a többiek felé a tényt:

– Ő egy siket, csak füle halló!

Értet Lenke színre lép

Egy rendszerinformatikus végzettségű hallássérült fiatalember állásinterjúra indult jeltolmácsával. Nagyon kedvesen, nagyon pozitívan fogadták, lehetőséget kapott arra is, hogy a leendő kollégákkal találkozzon. Az ál-láshirdetést feladó cég vezetősége fontosnak tartotta, hogy a kollégákkal működőképes legyen a kommuni-káció. Az interjú jól sikerült, és örömmel üdvözölték a csapatban.

Az igazgató behívta a titkárnőjét, és kérte, hogy a fiatalember adja át okmányait, bizonyítványait neki. A jeltolmács folyamatosan jelelt mindent: érettségi bizonyítvány, rendszerinformatikus felsőfokot igazoló okmány, gépkocsivezetői jogosítvány stb. mind össze volt ké-szítve egy dossziéban. A titkárnő átvette tőle, majd odahajolt a jeltolmácshoz és bizalmasan súgva meg-kérdezte:

– És tessék mondani, írni-olvasni tud ez a fiú…?

Kettős nemlátás

Egy vak férfi fehérbottal a kezében közlekedett egy for-galmas helyen. Egyszer csak egy nő nekirohan. A nő felordít:

– Nem lát?

– Képzelje, maga sem! – válaszolta a férfi és tovább botorkált.

A jósnő

Egy nő és egy férfi ült a parkban egy padon, a nő épp a férfi tenyerén babrált. Ha valaki megkérdezte volna őket, mit csinálnak, azt válaszolták volna: kommuni-kálnak Braille-pontok segítségével, mivel a férfi siketvak. Egy idősebb nénike nézegette őket, vajon mit csi-nálhatnak, és már épp azon volt, rákérdez, amikor meg-világosodott:

– Nekem is jósoljon a tenyeremből!

összegyűjtötte: Papakosztandi Mária
írásba foglalta: Helle Maximilián és Maraffai Szilvia

Papakosztandi Mária
A három kívánság

Eleven, csintalan, vidám és borzalmasan kíváncsi kislány voltam, s ahogy minden gyereknek, úgy nekem is voltak álmaim-vágyaim. Imádtam a lovakat, gyakran ábrándoztam arról, hogy egy híres műlovarnő vagyok. Magamban nagyon jó volt elképzelni a közönség tomboló és elismerő tapsát, a bravúros mutatványomért.

A másik álmom a korongozás volt. Szerettem volna kipróbálni, mert egyszer láttam egy fazekasmestert mun-ka közben. Tátott szájjal néztem a gép sebes forgását, miközben a keze irányításával formázott, s pillanatok alatt csodálatos dolgokat készített. Tetszett, hogy a nedves agyagba márthattam kezemet, és a formálható állapotban lévő anyaggal kedvem szerint alkothattam hasonlóképpen, mint a gyurmával.

Végül a harmadik kívánságom a vakok iskolájával kap-csolatos. Iskolám ennek közelében volt, ahova jövet-me-net utam a vakok iskolája felé haladt el. Áhítattal és gyermeki kíváncsisággal néztem a számomra csodás és rejtélyesnek tűnő épületet. Szabályosan vonzott engem, látni akartam belülről is. Tudni akartam, milyen titkokat rejt az épület, s vajon milyen élet zajlik oda-bent. Nem tudtam elképelni, hogy hogyan élnek az ottani emberek.

Abban az időben Budapest egyik külterületén, egy gö-rög kolóniában éltünk. Ebben a zárt világban volt a bölcsödém és óvodám. Iskola a közelben nem lévén, trolibusszal kellett utaznom. Ezen kívül egy hatalmas kultúrházunk is volt, ahol különböző rendezvényeket bonyolítottunk le, és a hagyományt őrízve, apraja-nagyja táncolt a görög zenére.

A mi otthonunk csak másfél szobából állt. A konyha és a mellékhelyiség a folyosó végén volt, melyet közö-sen használtunk a többi lakóval. Ettől függetlenül nekem szép emlékeim maradtak az itt eltöltött évekből.

Nekünk, gyerekeknek sok csinytalanságra, rosszalko-dásra adott alkalmat a közösség, ahol éltünk. Egyik csínytevésünkre ma is úgy emlékszem, mintha csak tegnap történt volna. Társaimmal mindig figyeltük a közös konyhában szorgoskodó háziasszonyokat, akik éppen az ebédet, vagy vacsorát készítették családjuk számára. Mi, gyerekek gyakran kivártuk a megfelelő pillanatot, hogy a sok finom falatból nagyokat lakmá-rozhassunk. Jókat nevettünk, ahogyan az asszonyok hangosan összeszólalkoztak és szidtak bennünket e csintalanságunk miatt.

Hét éves lehettem, amikor az első otthonunktól meg kellett válnunk, s életem más irányba sodort. Ezzel ál-maimat is magam mögött hagytam.

Egy másik kerületbe, egy újonnan épült, négyeme-letes lakótelepi lakásba költöztünk, ami akkoriban nem mindenkinek adatott meg. Tágas, világos, parkettázott szobákkal, kamrával, konyhával, fürdőszobával és elő-szobával rendelkezett. Élmény volt esténként a kádban fürdeni. A csapból hideg-meleg víz folyt.

Kilátó

A számomra kacsalábon forgó kastélyban ugyanakkor gyerekkorom is véget ért. Két fiúval gyarapodott a család, így lettünk öten testvérek. Ahogy a család nőtt, úgy nőtt az én feladatom is. Idősebb nővér lévén, rám hárult a testvéreim felügyelete, otthonunk tisztántartása és a hétvégére összegyűlt ruhák mosása-vasalása. Emiatt szabályosan gyűlöltem a hétvégéket, a vasalást pedig egy életre megutáltam, s amennyire lehet, most is úgy kerülöm, mint a pestist. Ez idő alatt úgy éltem, mint Hamupipőke. Habár voltak szép, emlékezetes pillana-tok is a testvéreim társaságában.

Így telt el pár év, míg bele nem botlottam az első udvarlómba, aki később a férjem lett, és akiről azt gondoltam, hogy álmaim hercege. Már csak a fehér ló hiányzott. A házasságból született két csodálatos gyermekem, egy fiam és egy lányom. Ők jelentették számomra a boldogságot, életem értelmét, akikre a mai napig számíthatok. A rózsaszín köd azonban hamar eloszlott. Rá kellett döbbennem, hogy férjem nem az, akire valójában számítottam. Kapcsolatunk megromlott, és egészségi állapotom is drasztikusan megváltozott.

Negyven éves korom körül lehettem, amikor egy szem-orvos megállapította a diagnózist: Usher-szindróma, ami látás-halláskárosodást jelent. Elmagyarázta, hogy látásom fokozatosan romlani fog, esetleg azt el is veszíthetem. Sajnos azt is mondta, hogy ezen nem tudnak segíteni, még nem gyógyítható ez a betegség.

Borzalmas érzés volt. Azt gondoltam, hogy nincs értelme az életemnek, haragudtam az egész világra. Aggódtam a családom és magam miatt. „Vajon hogyan fogok boldogulni a későbbi évek során, és milyen aka-

dályokkal, nehézségekkel kell majd szembesülnöm?” merült fel bennem a kérdés. Titokban sokat sírtam, belülről emésztettem magam, egyszerűen nem akartam tudomásul venni, hogy életem innentől más irányba fog vezetni.

Ez idő alatt elváltam, és a gyerekek ellátásával és nevelésével is meg kellett birkóznom. Szerencsére akkoriban a látásom nem volt olyan stádiumban, hogy a mindennapi teendőkben akadályokat gördítsen elém. Végül, ahogy orvosom is megjósolta, az idő előrehaladtával, látásom kezdett szép fokozatosan romlani. Bár hallásom még egyelőre stagnál.

Gyermekeim először nem akarták tudomásul venni, hogy látásom már nem olyan, mint korábban. Azt gondolták, hogy szimulálok. Saját szemükkel kellett meggyőződniük arról, hogy édesanyjuk már nem a régi. Ahogy cseperedtek, úgy vált világossá számukra az állapotom. Megtanultak türelmesebbé, kedvesebbé és önállóvá válni, s ezáltal talán jobban ragaszkodnak hoz-zám, mint valaha.

Ma már büszkék rám. Ezt abból tudom, ahogy egy szem gyönyörű lányom az alkotásaimat csodálja. Számára felfoghatatlan, hogy látássérültként mire vagyok képes. Míg drága fiam egyszer azt mondta nekem: „Anya, te egy okos nő vagy, mert megtanultál együtt élni az ál-lapotoddal és képes vagy minden alkalmat megragadni, hogy hogyan tedd szebbé és hasznosabbá az életet.” Én mondom nektek, egy anyának ennél nagyobb aján-dék nincs.

Sokat gondolkoztam a fiam megjegyzésén. Nem tartom magam okos nőnek. Utólag visszagondolva, hálás

vagyok szüleimnek, mert már gyerekfejjel megtanítottak arra, hogyan birkózzak meg a hétköznapi problémákkal, pedig akkoriban nagyon haragudtam rájuk, mert szórakozni sem járhattam. Úgy éreztem megfosztanak minden jótól, és lemaradok mindenről, amiben a fiatal lányok részesülnek.

Az állapotom miatt később kapcsolatba kerültem a Siketvakok Országos Egyesületével, amelynek találkozóit mindig a vakok iskolájában rendezték. Gyakran eszembe jut az a kislány, aki annyira kíváncsi volt, vajon milyen élet van a vakok iskolájában. Furcsa érzés fogott el engem, amikor először beléptem e számomra misztikusnak tűnő világba. Szokatlan volt látnom, ahogy némely látássérült gyerek olyan gyorsan és magabiztosan mozog fehérbot nélkül is. Azt tapasztaltam, hogy ugyanolyan vidámak és szomorúak tudnak lenni, mint bárki más. Nekik is vannak álmaik- vagyaik, ahogy minden látó gyereknek.

Ezen a gyönyörű helyen számtalanszor megcsodálhattam a kovácsoltvas korlátot a lépcsők mentén. Továbbá a Nádor és Savaria termet, ahol rendezvényeket és előadásokat szoktak tartani. Később magam is részt vettem néhány rendezvényen nézőként és fellépőként. Ebben az épületben tanultam meg fehér bottal tájékozódni-közlekedni is.

A Siketvakok Egyesületének nyári táborozása alatt volt szerencsém ismét közvetlen kapcsolatba kerülni az agyaggal. Később a vakok iskolájában lehetőségem nyílt arra, hogy kedvemre korongozhassak és alkothassak néhány szép dolgot. Újra előjöttek a gyerekkori érzések, amikor ismét belemárthattam kezemet az agyagba.

Az Egyesületnek és az iskolának köszönhetően új barátokra leltem. Megtanultam, hogy továbbra is lehet célja és értelme az életnek. Megtanultam a sorstársaim-mal együtt nevetni a fogyatékosságból eredő humoros helyzeteken.

Végezetül a lovaglás iránti vágyam is több ízben teljesült a Siketvakok Egyesületének nyári táborozásai alkalmával. Igaz, nem lett belőlem műlovarnő a cirkuszi porondon, de sorstársaim körében a gratulációt és elismerő tapsot megkaphattam.

„Feje tetejére állítom a világot” – Marika fejen áll

Vitéz Lovag Rithnovszky János Ars poetica

Mért nem vagyok olümposzi isten?
Égi, teremtő-hatalmam nincsen!
Csalatlan kézzel alkotnék nagyot!
Mért csak halandó földi lény vagyok?
Mért nem óriás? Szóm remegtetne!
Előttem akadály nem lehetne!
Kezem hegyeket morzsolna össze,
Vad sóhajom tornyot, bálványt döntne!
Mért nem vagyok izzó zsarátnok?
Vethetnék tisztító tűznek lángot!
Erősítném a kishitűt, a gyengét,
Mint kovácspöröly az acélpengét.
Mért vagyok csak gúzsbakötött törpe?
Sors szikláján darabokra törve!
Mért borul szememre éji sötét?
Nincs ki felemelne! Miért? Miért?
Lerázom átkozott béklyóimat!
Én nem leszek tovább süket és vak!
Leszek lázadó, új Prometheusz,
Tépjen bár irigy keselyűd Zeusz!
Szórja fényét, melegét szikrázva
Rabolt tüzem éltető parázsa!
Oltalmat kapjon, aki arra várt,
Aljas sorsa, benne leljen halált.

Elesettnek legyen reménythozó,
Hazug képre valót varázsoló.
Lézersugár utak vesztőjében,
Szellő-rés ármánynak füst ködében.
Eszmém' s hitemért ha kell harcolok,
S földi istenekkel is dacolok.
Mért sohasem az a vak - és ez tény -
Akinek szemén megtörik a fény!
Hanem ki lát ugyan, de földre néz,
Topog, elmarad, tettre nem merész.
Nem látja mi szép, s jót sem remélve,
Rettegő vakondként búvik mélybe.
Akik rám gáncs után gáncsot vetnek,
Sajnálkoznak - részvét -, majd nevetnek.
Kaméleonként szinűket váltva,
Nyájasság tőrével döfnek hátba.
Szavam tűzvészként söpörje őket
Kicsinyes, sunyi kerékkötőket.
Megalkuvón tőlük nem hátrálok,
Villó szellemkarddal visszavágok.
Igazért bukni is dicső nékem,
Ezért itta hazai rög vérem!
Célom felé szilárdan haladok,
Élni e tett jegyében akarok!

Siketvakok Országos Egyesülete
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Számla szám: K&H Bank Zrt. 10409015-90117325
Adószám: 18061031 - 1 – 42
www.siketvak.hu

Szerkesztette: Földesiné Juhász Viktória
Felelős szerkesztő: Gangl Tamás